

Ocena współpracy chorych na schizofrenię w przyjmowaniu leków przeciwpsychotycznych. Program ADHES w Polsce

Evaluation of antipsychotic treatment adherence in schizophrenic patients

MAREK JAREMA, JOANNA MEDER, ALEKSANDER ARASZKIEWICZ, MAŁGORZATA CHĄDZYŃSKA

STRESZCZENIE

Cel. celem pracy była ocena współpracy chorych na schizofrenię przy przyjmowaniu leków przeciwpsychotycznych (program ADHES). **Materiał i metody:** posłużono się anonimową ankietą zawierającą zestaw pytań dotyczących współpracy w przyjmowaniu leków przeciwpsychotycznych. **Wyniki:** ankietę wypełniło 2009 chorych na schizofrenię (1026 kobiet — 50,78% i 983 — 49,22% mężczyzn), 1791 członków rodzin ankietowanych pacjentów (12,51% ojców, 36,3% matek, 18,04% rodzeństwa, 12,06% dzieci osób chorych na schizofrenię oraz 21,08% innych członków rodzin chorych). Ankietę wypełniło też 203 lekarzy psychiatrów. Regularne przyjmowanie leków przeciwpsychotycznych deklarowało 85% chorych na schizofrenię, ale potwierdzało to tylko 73% członków ich rodzin. Okazjonalne zapominanie o konieczności przyjmowania leków przeciwpsychotycznych miało miejsce u ponad połowy chorych na schizofrenię. Wśród czynników mogących pogarszać współpracę w przyjmowaniu leków, lekarze wymieniali używanie alkoholu i narkotyków (18% o lekarzy), brak poczucia choroby (58%), zaburzenia pamięci lub zdezorganizowane zachowanie pacjentów (49%). Codzienne przyjmowanie leków było dla blisko połowy chorych (470/0) uciążliwe; potwierdzało to 57% leczących ich lekarzy psychiatrów. Zdecydowana większość członków rodzin pacjentów (78%) uznała za wygodne zastąpienie codziennego przyjmowania leków formą leku podawanego raz na kilka tygodni. **Wnioski:** choć współpracę w przyjmowaniu leków przeciwpsychotycznych deklarowała znaczna część chorych i potwierdzała duża część ich rodzin, wiele danych wskazuje, że u znaczącego odsetka badanych współpraca napotyka na liczne przeszkody. Jednym z rozwiązań może być stosowanie dobrze tolerowanego leku przeciwpsychotycznego w formie o przedłużonym działaniu.

SUMMARY

Objectives: the aim of the study was to evaluate the antipsychotic treatment adherence in patients with schizophrenia (ADHES program). **Material and methods:** the anonymous Questionnaire containing the sets of questions pertaining the treatment compliance was used. The Questionnaire was prepared for the international project ADHES (Adherence to Treatment in Schizophrenia) sponsored by Janssen-Cilag. **Results:** the questions have been answered by 2009 schizophrenic patients (50.78% were female), by 1791 patients' family members (12.51% were fathers, 36.3% mothers, 18.04 siblings, 12.06 children of schizophrenic patients, and 21.08% — other relatives), and by 203 practicing psychiatrists. Regular treatment adherence was declared by 85% of patients and was confirmed by 73% of their family members. Occasionally, more than a half of patients have forgotten to take their antipsychotic medications. Among the factors which influence patients' compliance, psychiatrists included: alcohol or drugs intake (18% of doctors), lack of criticism (58%), memory/cognitive disturbances (49%). For 47% of patients the daily medication routine was considered as bothersome; this was confirmed by 57% of treating physicians. The prevailing part (78%) of family members found it convenient to substitute the daily medication administration with the long-acting antipsychotic formulation. **Conclusions:** although the majority of patients declared treatment compliance, which was confirmed by a large proportion of their family members, some data indicate that in a certain proportion of patients treatment adherence may be questionable. One of the solutions to improve this situation may be the use of well-tolerated long-acting antipsychotic medication.

